

БАТЬКАМ НА ЗАМІТКУ

«Криза трьох років»

що батькам потрібно знати



ОСОБЛИВОСТІ КРИЗИ ТРИРІЧНОГО ВІКУ

Криза трирічного віку - це період «відділення» дитини від дорослого. Можна навіть назвати цей період часом становлення особистості дитини. Це, безумовно, важкий час для батьків, бо у цей період дитина може стати начебто некерованою, дуже примхливою, гостро конфліктувати з близькими. Але від того, як батьки поведуть себе, багато в чому буде залежати, яким виросте їхня дитина: пасивною або активною, наполегливою і незалежною або боязкою і невпевненою у собі. Особливо сильно криза 3 років проявляється в сім'ях, де дитина єдина.

Криза трьох років може початися вже з 2,5 років, а закінчитися в 3,5 - 4 роки.



В окремих дітей вона є яскраво вираженою, в інших, навпаки, криза починається і завершується непомітно.

Головний зміст кожної вікової кризи — це формування новоутворень, тобто виникнення нового типу стосунків дитини з дорослими, зміна одного виду діяльності іншим. Для кризи трьох років, згідно з дослідженнями учених і психологів, найважливішим новоутворенням є виникнення нового відчуття «Я» та «Я сам».

СИМПТОМИ КРИЗИ 3-РІЧНОГО ВІКУ

Криза 3-річного віку характеризується наявністю певних симптомів. Психологи визначили декілька основних ознак, що сигналізують про наявність у дитини саме кризи трирічного віку.

УПЕРТІСТЬ

У кризовий період - це одна з найяскравіших рис характеру. Дитина упирається з приводу та просто так. Головним його прагненням в цей період є досягнення необхідного, а не бажаного. Якщо мама покликала дитину їсти, вона буде твердити: "Не піду", навіть якщо їй хочеться їсти.

Батьки, прагнучи виховати слухняну дитину, намагаються їй "піддати", наказують її, тиснуть на малюка. Така поведінка - далеко не кращий вихід з цієї ситуації. Дитина, намагаючись реабілітувати себе, буде провокувати ще більше таких ситуацій, намагаючись показати своє "Я".





НЕГАТИВІЗМ

Проявляється у прагненні малюка зробити все навпаки, навіть всупереч своїм бажанням. Іноді непослух дитини батьки сприймають як негативізм. Коли дитина не слухається батьків, вона діє так, як їй хочеться, задовольняючи своє бажання. При негативізмі вона йде наперекір навіть собі. Негативізм зазвичай з'являється лише з батьками та близькими людьми, чужих сторонніх людей дитина слухається, поводить себе спокійно і поступливо.

Іноді негативізм дитини виглядає смішно: вона настільки сильно висловлює свою незгоду, що, показуючи на собаку, каже: "не собака", або ще щось подібне в цьому дусі.

НОРОВЛИВІСТЬ

Дитина починає висловлювати всілякі протести не тільки проти своїх бажань і волі батьків, але й проти звичайних дії, і проти існуючого укладу. Протестує вона проти прийнятих правил, не погоджується виконувати (зуби, митися).



СВАВІЛЛЯ

Це прагнення виконувати самостійно всі дії та операції, незважаючи на те, що у дитини не вистачить умінь або сил їх виконати.

Дуже часто дитині забороняють робити основну масу операцій - цього робити не варто, нехай малюк переконається сам, що це йому ще не під силу.

ЗНЕЦІНЕННЯ

Це характеризується тим, що дитина, ще вчора висловлювала прихильність і любов до батьків, близьких людей, а сьогодні починає обзивати їх різними нехорошими і лайливими словами. Улюблені іграшки їй теж перестають подобатися, вона їх починає обзивати, а іноді кидати, розбивати, рвати.

У період кризи поведінка малюка **непередбачувана**, імпульсивна і направлена в основному негативно. Дитина - це маленький руйнівник, який всіляко намагається керувати батьками, відстояти свою точку зору, він хоче, щоб його бажання виконували. З дитиною досить часто трапляються істерики і різкі зміни настрою.



ЩО РОБИТИ БАТЬКАМ У ПЕРІОД КРИЗИ 3-Х РОКІВ?

- ♦ **Дозволити дитині діяти самостійно, але контролювати.** Причому контролювати потрібно не стільки дії самого малюка, скільки простір навколо нього. Ваша дитина хоче пролізти під столом? Нехай, тільки підставте руку, щоб вона не вдарилася. Хоче від вас відбігти - прослідкуйте, щоб вона не зникла з очей. Хоче їсти сама ложкою - нехай, простежте тільки, щоб поруч не було ножа. Подібне ставлення до дитини дозволить їй відчувати себе впевнено.
- ♦ **Часто спроби дитини бути самостійною дуже нервують батьків, простіше і швидше самим одягнути, нагодувати і умити.** Але якщо ви не дозволите їй робити це зараз, то в майбутньому не нарікайте, що ваша дитина ледача і несамостійна.



VS

➤ Роздратування дорослих цілком природно, це почуття можна зрозуміти. Адже, насправді дитина ще дуже небагато може зробити сама, вона незграбна, у неї багато чого не виходить. До того ж вона непослідовна у своїй поведінці: з одного боку, наполягає на своєму, з іншого - виявляється абсолютно безпорадною перед найпростішим завданням. Але ви повинні ставитися до цього спокійно, так як, відчувши ваше роздратування, дитина може випробувати почуття сорому від своєї недолугості і відмовитися від спроб бути самостійною. Нехай зробить так, як уміє, і не забудьте її похвалити! Абсолютно неприпустимі глузування й іронія. У такій ситуації дитина може вирішити, що краще залишатися маленькою і залежною, у всякому разі, маленьких і безпомічних не лають.

